

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-utca Nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria :

pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 „
pe 1/4 an 5 „
pe o lună 2 „

Nr-ri de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-utca Nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond : prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

Serisori nefrancate nu se primesc.

Lupta dela Dej.

Inregistrând lupta pornită de Români în comitatul Solnoc-Dobâca, presa maghiară se ferește a spune care a fost *înțelesul* acestei lupte : că Dr. Mihali a început să vorbească românește fiind-că *are acest drept*, ci pur și simplu spun că Mihali a fost »provocător«, ceea-ce Ungurii n'au vrut să tolereze. Pe când adevărul este, că patrioții șovinisti d'acolo sunt așa de intoleranți, încât chiar la un prilej atât de festiv, au preferat să strice întreaga serbare, numai ca să nu se respecte o lege adusă de »înțeleptul patriei« : legea de naționalități!

Acesta-i adevărul.

Și mai spune, întreaga presă maghiară, că pășirea rezolută a fraților noștri din Dej pare a însemna că și Români de p'acolo părăsesc pasivitatea și vor face politică de activitate.

Nu știm dacă dl Mihali este activist. Știm însă că tovarășul său de luptă în congregație, dl Dr. Al. Vajda de Voevod este activist. Dar nici nu asta este acum de discutat, ci faptul că într'adevăr, pasivitatea în trecut așa s'a explicat ori practicat : să nu se dea lupte nici în comitate. Dovadă este că la Dej Români întâia oară acum s'au prezentat să-și reclame dreptul limbei. A fost însă destul ca să se discute chestia activității, și eată, chiar în comitatul odată »administrat« de baronul Bánffy, Români și-au strâns rîndurile, și-au designat șefii și au pornit la luptă.

Că unde o să ajungă, nu e greu de ghicit.

Toate aceste lupte merg pe același cap-lapod. Întâiu concetățenii noștri maghiari strigă și țipă când aud românește. Așa au făcut doar și la Arad, unde părea că o să ne sfășie de năcaz. Dar în urmă n'au ce să facă. Insuși fișpanul o să vină și o să-i roage să asculte în pace pe vorbitorii români, cari nu prin abuz, ci în virtutea legii pot vorbi românește. Și — suntem siguri — n'au d-nii Dr. Mihali și Dr. Vajda decât să stăruie în direcția inaugurată, în curînd vorba românească o să sune maiestos în sala comitatului, care de altfel este în majoritate covârșitoare locuit de Români.

Ori vor asculta adică Ungurii în pace, ori se vor petrece într'una scandale. Ceea-ce nu credem să-i convină nici stăpînirii, căci interesul cere ca să se lucre în comitat. Larma șovinistă nu poate să țină loc discuțiilor și hotărîrilor ce sunt de luat în atâtea chestii obștești.

Și subsemnatul fost-a de câte-va ori huiduit de concetățenii maghiari, până-ce în urmă însuși fișpanul a intervenit pentru a fi ascultat în pace. Și azi pertractăm de minune — românește.

Vorbim toți în limba noastră maternă, cei din fruntea comitatului ne răspund azi încă ungurește, dar e numai chestie de vreme să ne vorbească și românește și la tot casul procesele verbale ale ședințelor vor trebui să se scrie și românește!

Același lucru s'a petrecut și în alte comitate.

Nu vor fi nici cei din Dej din pănură extra, ca să nu se moale în fața bărbăteștii lupte a fruntașilor români din comitat. Ear

odată pornită lupta în sala comitatului, ea trebuie continuată la sate, cerînd fie-care comitet comunal ca *procesele verbale să se facă românește* și îngrijindu-se ca la alegerile pentru congregație să reușească numai candidații români. Șovinistii, cari își bat joc de drepturile înscrise în lege, n'au să mai represinte cercuri românești!

Câtă vreme atât la noi, cât și la Solnoc-Dobâca și în alte părți mulțime de Unguri au mandat dela cercuri românești, nu e mirare dacă ei devin atât de agresivi.

Nu mai așa purcezîndu-se, intoleranța selbatică va fi frîntă și Români vor putea intra în esercițiul drepturilor garantate de legea dela 1868.

Ear frații din alte comitate ardene să ia pildă dela cei din Dej. Să caute toți a-și face datoria : fruntașii luminînd poporul ear poporul ascultînd sfatul căpeteniilor. Că altfel Ungurii se obișnuiesc într'atîta cu pasivitatea română pe toate terenurile, încât, eată, chiar când se accentuează un drept elementar, îi cuprinde revolta. Trebuie obișnuiri că acolo, unde suntem împreună, numai împreună lucrînd și respectîndu-se legea, se poate ajunge la bine.

Russu Șirianu.

Demonstrație croată contra Ungurilor. După un repaos de mai multe luni, erii și alaltderi a erupt de nou antipatia croaților din Zagrab contra Ungurilor. O telegramă spune, că Croații au spart toate ferestrele dela palatul poștei, dela direcția căilor ferate și ale redacțiunii foii „Narodne Novine“.

Macarie Ciudra.

De Maxim Gorki.

Trad: de I. C. Frunză.

Rada se întoarse mîndra și nu zise nimic! „Iartă-mă, dacă te-am supărat, uită-te la mine cu o față mai veselă!“ grăi bătrînul magnat, căruia îi mai scăzu mîndria, și arunca o pungă plină la picioarele fetei;... o pungă mare, frate! — Rada însă aruncă cu piciorul punga în praf și nu zise nimic.

„O fetișcano!“ oftă bătrînul, dete pînteni calului — și un nor de praf se ridică în văzduh.

A doua zi magnatul veni earăși. „Cine este tatăl fetei?“ întrebă el scurt prin ceata țiganilor. Dănilă se prezentă. — „Vinde-mi mie fata, cere cât vrei pe ea!“ — Dănilă însă răspunse : „Numai boerii își vînd tot..., ei își vînd porcii și își vînd și conștiința; eu am luptat alături cu Kossuth și nu fac negoț cu nimic!“ — Magnatul se infuriă și își lăsă mîna pe sabie, dar unul dintre noi îi puse calului iască aprinsă în ureche și calul o luă la fugă. În urmă noi ne-am ridicat cu toții și am luat-o la picior. Am mers o zi, am mers două și deodată vedem că ne-a ajuns magnatul. „Ascultăți, zise el, vă jur că sunt cu inimă curată... dați-mi fata de nevastă; tot ce am, impart cu voi, sunt bogat ca Avram!“ Era aprins de tot și se clăina în ș-a, ca iarba din stepe la suflarea vîntului. Noi am căzut pe gânduri.

„Ei... fata mea, răspunde!“ grăi Dănilă întunecat ca și cum și-ar fi vorbit în barbă.

„Dacă un vultur de bună voie s'ar duce în cuibul unui corb, oare ce ar fi?“ ne întrebă Rada pe noi.

Dănilă se înveseli, începu a rîde și noi rîdeam împreună cu el.

„Bine, fiica mea! — Ai auzit boerul? Așa dară nu am făcut nici o ispravă!... Cautăți vre-o porumbiță albă, — ele sunt mai blînde“... Noi plecarăm mai departe.

Magnatul însă își luă căciula, o aruncă la pămînt și plecă în goană de se cutremura pămîntul. Ei vezi, așa era Rada... așa, șoimule!

„Altă dată eram earăși cu toții noaptea la olaltă și deodată — auzirăm niște cîntece din depărtare prin stepe. O musică încântătoare! Sângele începu să ne fiarbă în vine și ne deșteaptă un dor nespus. Toți remaserăm fermecați și doriaș ceva, încantați de această musică, ni-se părea că nu mai este de lipsă să trăim apoi ar trebui să trăim stăpînind un rege peste lumea întreagă — așa ne fermeca musica aceea, așa șoimule!

Se auzia tot mai aproape. Deodată, din întunec, eși la iveală un cal, pe el călare era un om, el cânta și se apropia de noi. Se opri lângă foc, își curmă cîntecul și se uita la noi rîzînd.

— Of Sobar, tu ești!“ strigă vesel. Așa dară el a fost, el, Loico Sobar.

Mustățile lui îi ajungeau până la umeri și se amestecau cu șuvițele scilipicioase ale părului său, negruvinețiu ca și culoarea oțelului din sabiile de Damasc, ochii lui scilipeau ca niște stele luminoase, ear zimbetul lui — într'adevăr ca o rază din soare! Ți-se părea că întreg, cu cal cu

tot, este făcut dintr'o singură bucată de oțel și, la flacăra focului, părea că-i udat în sânge și când rîdea i-se vedeau dinții ca niște fulgere. Afurisit să fiu, dacă nu-l iubiam ca pe mine însumi, fără să-mi fi zis vre-o vorbă, fără să mă fi băgat în samă, că și eu trăesc pe pămîntul lăsat de Dumnezeu!

Vezi șoimule, ce fel de oameni sunt pe lume!... Se uită în ochii tăi și-ți cucerește sufletul, și nu te rușinezi de acest lucru, ci din contră te face mai trufaș, ca înainte. Când ai de lucru cu astfel de oameni, te faci tu singur mai bun. Dar, prietine, puțiri oamei de aceștia sunt în lume! De altmîntrelea este și bine că sunt puțini căci dacă ar fi prea mult bine în lume, nu l-am socoti de bine. Așa e!... Dar ascultă mai departe.

Rada îi zice : „Tu cânti bine, Loico! Cine ți-a făcut o vioară așa bună și atât de dulce la sunet?“ — Loica rîde. „Am făcut-o eu singur!.. dar n'am făcut-o din lemn, ci din peptul unei tinere fete, pe care o iubiam cu foc..., coardele însă le-am împletit din coardele inimii ei. Vioara e încă puțin falsă, dar mă pricep și țin bine arcușul în mîna. Bagî de samă?... mă înțelegi?“

Se știe, că fiecare dintre noi cearcă să orbiască pe o fată, ca să nu ne aprindă inima, ci din contră ea singură să se topească în dorul după noi. Și Loico a făcut tot așa. Dar de astădată nu i-s'a prea brodit. Rada se întoarse la o parte și zise căscînd : „Lumea spunea că Loico este cu minte și istoț — când colo, uite — mint oamenii, termină și se ca mai duse.

Instalarea guvernului din Fiume. Conte Rosner Ervin, noul guvernor al Fiumei, în 20 Ianuarie își face intrarea în reședință. Cum se vestește din Fiume, la orele 10 înainte de amiază îl va aștepta la gară corpul deputațiilor din oraș, toate autoritățile, funcționarii și reuniunile. Guvernorul va primi după prânz deputațiunile. Corpul deputațiilor a ținut ședință în 15 l. c. și a statorit amănuntele instalării.

Italienii contra Ungurilor. „Corriere della Sera“ din Milano, într'un număr din zilele trecute, a publicat un articol al lui Vico Mantegazza, scris în spirit croat și antimaghiar.

PITTREICH.

Intreaga presă maghiară se năpustește cu o violență extraordinară asupra lui Pittreich, ministrul comun de război al monarhiei, care în ședința dela 12 Ianuarie a Delegațiunii a vorbit în așa chip, că a dărâmat grămadă toate aspirațiile naționale maghiare în armată.

Intre altele ministrul comun de război a zis:

«Persoanele militare conducătoare de diferite grade își dau silința să mențină treaz spiritul regulamentului și să înlăture cauzele frecărilor; unde e necesar, aplică retorsiune. Pe de altă parte — și aci este o linie de demarcație ce nu se poate mișca — trebuie să îndeplinească și datoria importantă de a grijii să nu se strecoare în armată neînțelegeri politice ori naționale și să nu tolereze ca în armată filii unei națiuni să crească asupra fiilor altei națiuni, pentru-că armata austro-ungară este armată poporală, și nu germană, nici maghiară, nici cehă, nici polonă, ci armată poporală a tuturor popoarelor, armată în care toți să se împărțească de același tratament, de aceeași apreciere și scut. La aceasta ne învață tradiția cuprinsă în regulament».

„Hei, frumoșico, ești tare în dinți!“ zise Loico clipind din ochi și descălecă. „Bine v'am găsit fraților! Iată-mă la voi!“

„Bine-ai venit vulture“, răspuse Dănilă. Ne sărutarăm, vorbirăm ce vorbirăm și apoi merse-ram la culcare... Am durmit adenc. Dimineața vedem că Sobar era legat la cap cu o cârpă. Ce să fie asta? De bună samă vr'un cal-l'a lovit în somn cu copita.

E, he, he! Înțeleserăm noi pricina, știam noi cine a fost calul acela, rideam pe sub mustață și cu noi împreună ridea și Dănilă. Si adevărat cum, Loico, nu era destul om pentru Rada? — Nu, de sigur nu! O fată să fie cât de frumoasă — sufletul ei e strimt și mic, și ea, chiar de i-ai alărna de gât un bulgăre de aur, n'ar fi mai bună, de cum este. Eac'asa!

Am stat, ce-am stat prin aceste ținuturi, trebile noastre mergeau bine și Sobar era între noi. Ala era tovarăș! Era înțelept ca un bătrân și știa toate, știa carte și rusească și ungurească! Când începea să spună ceva — un veac l-ai fi tot ascultat! Când cânta din vioră — să mă trăsnească Dumnezeu, dacă altul pe lume cânta ca Sobar! Trăgea câte odată cu arcușul peste coarde — îi svignea inima și mai pe urmă rămânea fermecat și asculta ca încremenit, el însă trăgea din arcuș și zimbă. Ascultându-i cântecele, îi venea să plângă și să rizi deodată. Ți-se părea, că se tânguește cineva amar sub arcuș, ca și cum ar cere milă, și-ți sfășia peptul ca cu un cuțit. Mai apoi earăși ți-se părea că întinsul șes istorisește cerului, că-i spune încetinel vre-o poveste, sau că o fată plânge suspinând, despărțindu-se de voinicul flăcău, s'au că un făt-frumos

Cu alte cuvinte ceea-ce s'a spus de M. Sa în porunca dela Chlopy.

Își poate închipui ori și cine revolta ce a cuprins sufletele patriotice cetind discursul ministrului Pittreich. Il și trat-ază așa fel, cași când ministrul ar fi trecut cu armată nemțească să cucerească Ungaria, ori cel puțin să suspendeze constituția ungurească...

Pentru-că — scrie chiar «Budapesti Hirnap» dela 14 c. — vorbirea ministrului asta însemnează: să înăbușe ori să pună zăgar spiritului liberal și național al constituției maghiare... Ungurii nu pot considera adică transacția dela 1867 cu definitivă, ci vor să lase teren de dezvoltare spiritului constituției, se înțelege: în direcție națională maghiară. Să se maghiarizeze adică armata de pe teritorul Ungariei!

Pittreich nu le pune însă de loc Ungurilor în vedere puțința acestei «dezvoltări».

Eată de ce presa întreagă atacă pe ministru și chiar instituțiunea armatei comune o declară «ruginită», căci — vezi Doamne — nu ține cont de dezvoltarea ce a luat-o spiritul național maghiar dela 1867 încoaci.

Intrebăm însă: Oare guvernanti nostri țin socoteală de dezvoltarea spiritului național la — nemaghiari? Se gândesc să schimbe legea de naționalități în sens de a ne asigura drepturi mai largi?

Ori cred că numai neamul unguresc are drept la aspirațiuni naționale?

Tisza și Pittreich.

Vorbirea lui Pittreich se înțelege că nu putea rămânea fără răspuns în Dieta maghiară. Doar nu de florile mărului are patria «părinți», ci să apere dacă nu patria — căci nimeni n-o atacă — apoi cel puțin — ideea, cărei Pittreich i-a dat-o atât de strașnică lovitură.

În ședința dela 14 a Dietei Szederkényi, șef al partidului ugronist, a interpelat guvernul asupra acestui «atentat» mai nou. A depus. în același timp, la biurou o pro-

chiamă pe frumoșica de alături la o întâlnire în stepele întinse. Și deodată — hei! ca un tunet sună versul plin de viață și soarele însuși parcă ascultă, parcă potrivește și începe să joace pe cer! Ei, vezi, așa era omul ăsta, șoimule!

La cântecul lui ți-se pune sângeră în mișcare și te simțiai că ești robit de el. Și dacă Loico ar fi strigat: „Tovarășii, scoateți cuțitele“, toți am fi tras cuțitele și am fi dat navală asupra ori-cui ne-ar fi zis. Ori-ce era în stare să facă omul acesta, toți îl iubiau fără margini, numai Rada singură nu se sinchisea de el, ba ce-i mai mult: îl lua în bătaie de joc. — Mult l-a măhnit pe Loico acest lucru, foarte mult. El scrișnea din dinți și își mușca mustața, ochii lui erau întunecați ca o prăpastie adencă, dar din când în când dădeau scântei, de-ți era groază să te uiți la el. Noaptea, mergea îndrjtitul Loico încolo, în stepă departe, și până dimineața se auzia vioara lui jalnică, suna un cântec plângător în căt parcă era cântecul de moarte pentru libertatea lui Sobar. Noi, pe când eram culcați, ascultam și gândeam în noi: ce are să fie din toate acestea? Știam, că, dacă se ciocnesc două stânci, nu-i bine să te bagi între ele — căci te-ar putea zdrobi. Așa erau lucrurile.

Odată stam cu toți la olaltă și vorbiam de treburile noastre. Ne cuprinsese uritul. Dănilă începu să roage pe Loico: „Cântă-ne un cântec, Sobar, înveselește-ne sufletul!“ — Loico aruncă o privire spre Rada, — care sta lungită pe pământ și se uita cătră cer — și puse mâna pe arcuș. Viora suna, vorbea parcă ar fi o inimă de fată! Și numai d'odată începu și cu vorbe:

punere ca să se voteze de urgență — armată națională maghiară.

Asta a dat prilej lui Tisza să ia și el cuvântul.

Primul ministru n'a mai fost însă așa războinic cum se arătase, de pildă, față de Körber, ci a zis că trebuie a se evita tot ce ar putea provoca neînțelegeri.

A asigurat însă pe deputați că nu va renunța la nici un drept național și că va păzi bine de cele-ce are deja — nația (aprobări șgomotoase). Trebuie însă evitate lucrurile secundare proprii a produce agitațiuni.

Dar Tisza a mers și mai departe. A căutat să esplice și să scuze unele părți din vorbirea lui Pittreich. Intre altele a spus că nu e nici un rău în pasagiul privitor la națiuni — ca una să nu crească d'asupra altei —, după-cum Ungurii pot fi mulțumitori lui Pittreich, care în vorbirea sa a recunoscut importanța limbii maghiare.

Peste tot — a zis — dacă opoziția așa de tare dorește reforme militare, de ce nu lasă ca Dieta să poată lucra, ca astfel să le vină rândul și acestor reforme.

A laudat apoi nu numai trecutul armatei austro-ungare (opoziția vociferează) dar și pe Pittreich, spunând că este un general escelent și că lealitatea proprie Ungurilor impune și opoziției să recunoască meritele adversarilor.

SITUAȚIA.

Afacerea Pittreich. — Neînțelegeri în simlul cabinetului. — Dispoziția în partidul liberal. —

Activitatea Dietei. — Alegerile.

Budapesta, 15 Ianuarie.

După vorbirea de deunăzi a ministrului comun de război Pittreich, toată lumea aștepta cu interesare încordată răspunsul ministrului președinte Tisza. Provocat fiind er în ședința parlamentului, Tisza a și răspuns.

Ceea-ce a spus însă, a nemulțumit pe cei mai mulți.

— Hei! hop! În inimă mi arde-un foc și largi sunt stepele și întinse! Ca vântul e calul meu, el zboară și mâna mea e tare ca oțelul. Rada își întoarse capul, se ridică nițel și îi rise batjocuritor cântărețului în față. El se înfierbântă, era roșu ca zorile dimineții.

Hei! hop! Acum să te ved tovarășe, înainte să mergem, înainte! Stepele se întunecă, sunt posomorite, La capăt ne-așteaptă alba zi! Hei! hop! Sboară tovarășe în slavă Să sărutăm ziua, ce ne ride... Bagă de samă, să nu atingi cu coama Frumoasa fată, ce se vede: luna!

El cânta dulce! Nimenea nu mai e în stare să cânte astfel! Rada însă grăi făloasă:

„Nu te înălța așa de sus Loico, vezi nu cumva să cazî cu nasul în vr'o baltă și să-ți murdărești mustățile... bagă de samă!“ Ca o fiară se uită Loico la ea, dar nu grăi nimic, — înghiți amarul, voinicul flăcău, și cântă mai departe:

Hei! hop! Ziua în curind s'apropie Noi durmim, durmim un somn dulce. Să nu ne afle dalba zi durmind Căci ne-am stinge 'n foc de rușine!

„Asta, știu c'a fost un cântec!“ grăi Dănilă, „în viața mea n'am auzit așa ceva; să-și facă satana o lulea din pielea mea, dacă spun minciună!“

Bătrânul Nur își răsucea mustățile, și din umeri și nouă tuturora ne-a plăcut minunea de cântec sumeț a lui Sobar! — Numai Radel nu i-a plăcut.

(Va urma.)

Pitreich cu multă precauție și eleganță desavuase adică întreg bagagiul de concesi militare, adus de Tisza, pe baza căreia și-a și succedat să desarma pe kossuthiști. Aceste concesi *Pitreich* le-a declarat de chimere neexecutabile și după vorbire sa, delegația austriacă votase unanim rezoluția lui *Derschatta*, care cu privire la originea drepturilor suverane, stă în contradicție vădită cu interpretarea dată illo tempore de Tisza, în privința originii acestor drepturi.

Răspunsul lui Tisza la acestea a fost foarte blând și evasiv. Tisza nu s'a mai arătat strășnic ca și față de *Körber* ci a căutat să atenueze cuvintele lui *Pitreich*, zicând că *Pitreich*, a vorbit numai ca militar și n'a atins partea de drept public a armatei.

Explicațiunea lui Tisza are înțeles din punctul de vedere al tacticei, ea însă nu schimbă nimic din punctul de vedere al faptelor. Din punctul de vedere al tacticei, era de sine înțeles, că avea să vorbească așa, să nu-l împingă pe kossuthiști din nou în activitate încontra sa, dar faptul rămâne că bazele armatei comune rămân neatrinse și în direcția aceasta ori-ce s'a spus până aci de Tisza și alții, n'are altă valoare decât ce-au putut-o avea la vremea potrivită salvând câte-o situație politică.

Despre unele neînțelegeri în sinul cabinetului au transpirat ieri vești prin ziare.

„M.-g.“ de ieri seară scrie:

„Aflăm din sorginte bine informată, că în sinul cabinetului s'a dat pe față diferende acute; pe unguște: *ministrii s'au certat*. Eri în consiliu de ministrii Tisza a ajuns față în față cu *Plósz* și cu *Lukács*; cauza certei: atitudinea prepotentă a lui Tisza și față de colegii săi ministrii și numirile sale scandaloase. În urma acestor neînțelegeri Tisza a îmbiat ieri portofoliul finanțelor lui *Wekerle*, acesta însă n'a primit ofertul“.

Semioficiosul „*Magyar Nemzet*“ a desmintit știrea aceasta, ziarele opoziționale o susțin însă și în fața desmintirii.

În clubul liberal, în urma acestora, dispoziția nu e prea favorabilă. Se simte că Tisza va întâmpina în viitorul cel mai apropiat greutăți mari capabile de-a-l sgudui pozițiunea și peste toate acestea îi îngrijește simptomele că opiniunea publică absolut nu se manifestă pe lângă Tisza.

Dincontra: Apponyiști se pregătesc mai mulți a-l ataca pentru răspunsul dat lui *Pitreich*. Kossuthiștii să mișca și ei, și mulți se pregătesc a se desface de Kossuth și *Polónyi* cu cari pactează Tisza; iar partidul popular își continuă rolul de a grigi ca focul să nu se stingă sub dînsul. Naționalitățile și în special Românii sunt foarte desamăgiți, după cunoscutele declarații în chestia naționalităților date de dînsul și *Berzeviczy* și în chipul acesta, în fața atâtor curente dușmănoase nu se poate ști ce va aduce ziua de mâine. Una e cert, că dispoziția obstrucționistilor cu o sută de procente s'a ridicat și opinia între maghiari, un moment întoarsă de către ei, iar este pe partea lor.

Dar urmările stării de stagnațiune a legislației se resimt tot mai acute îndeosebi în cele economice ale țării. Pe când lupta asta stearpă, vaccilează mereu când spre pace, când spre primejdii, roadele pe terenul economic se ivesc tot mai dezastroase. Iar între împrejurările actuale nimeni nu știe când își va putea reincepe parlamentul activitatea. Organele guvernului visează următorul program de activitate al legislației: După desbaterea proiectului de recuș, Dieta va desbate indemnitatea și pe urmă proiectul de investiții. După asta în ordine crol-

gică vor urma: budgetul pe 1904 și proiectele de recuș pe 1904.

Așa scriu organele guvernamentale, ce vor cugeta însă tot ele asupra celor scrise — n'o știm.

Acesta ar fi programul actualului sesiuni parlamentare ce ar urma după acesta, ar aparține deja parlamentului ieșit din *nouile alegeri*, pentru-că ieri coala s'aruncă tot mai mare umbra alegerilor apropiate. Semioficiosul „M. N.“ arată lucrările în secți cu privire la proiectele de lărgire a drepturilor electorale. Pe de altă parte zilnic se alarmează presa ungurească de activitatea Românilor. Ori-ce manifestație românească culturală, economică etc., le procură visiunea *activității* românilor, care-i înspăimântă și cu care vor să înspăimântă.

DIN DIETA.

Budapesta, 15 Ianuarie.

Ca și vremea de afară, mohorâtă și apă-sătoare a fost la început dispoziția, care abia mai târziu s'a rectificat puțin.

Întâiul orator a fost *Bakonyi Samu*, care s'a încercat să dovedească că vorbirea lui *Pitreich* și promisiunile lui Tisza, nu se acoper unele pe altele.

Dup'aceea contele *Apponyi* l-a chemat pe Tisza în judecată. *Apponyi* între aplauzele băncilor opoziționale, a protestat în contra excursiilor delegațiilor austriace pe terenul dreptului public maghiar și a zis că din legile Ungariei reese în chip pregnant *ființa dualistă din punctul de vedere al dreptului public, a regelui maghiar și a împăratului austriac* și în consecuență imposibilitatea principiului despre unitatea armatei.

După pauză a luat cuvântul ministru președinte *Tisza*, ca să răspundă lui *Apponyi*. Ministrul președinte a zis că primește cu toată căldura pasagiile ultime ale vorbirii lui *Apponyi*, în care se condamnă obstrucția, pentru-că așteaptă cu nerăbdare momentul de a putea trece pe terenul faptelor. Nu împărtășește însă vederile lui *Apponyi* cu privire la aprecierea vorbirii ministrului comun de războiu pentru-că după dînsul *Pitreich* a vorbit numai ca militar și n'a atins partea de drept public a cestiunei. Ministrul președinte a repetat tot ce a zis ieri despre *Pitreich*. Relativ la celelalte părți din vorbirea lui *Apponyi*, nu se declară acum, ci cu altă ocazie:

La asta a întrerupt *Ivánka Oszkár*:

— După alegeri!

Ministrul președinte a fost neplăcut atins de întrerupere și pe un ton puțin enervat a replicat:

Așa se vede, că domnul deputat trăește în idea fixă a alegerilor.

Ședința s'a terminat la 2 ore.

Afaceri bisericesti.

O deputațiune în cauza sinodului de la Sf. Nicolae. „Gazeta“ ne comunică următoarele: Din partea majorității sinodale de la biserica Sf. Nicolae din Brașov (*Scheiu*) s'a trimis o deputațiune de fruntași la Sibiu, ca să intervină pe lângă I. P. S. Sa părintele metropolit și pe lângă membrii consistoriului archidiecezan, pentru trimiterea unui comisar consistorial, care să conducă sinodul de la numita biserică în mod imparțial. Membrii numitei comisiuni, d-nii Dr. Vasile Saftu, paroch, *Virgil Onișiu*, directorul școlilor medii, D. Lu-

pan, V. Munteanu-Duloicu. S. Teodor, N. Furnică, T. Cristan, N. Stinghe, I. Bădițoiu, N. Furnică, G. Lupșan, G. Birtaș G., F. Sănderca, plecând Duminecă cu trenul de la 2 ore p. m., s'au prezentat Luni în 29 I. c. la I. P. S. Sa Metropolitul și la diferiți membri ai senatului bisericesc, unde după-ce au prezentat o reprezentațiune subscrisă de un număr însemnat de fruntași din parohie, au arătat situațiunea bisericeii, cauzele turburărilor ivite la sinodul parochial din 14 I. c., și pentru delaturarea tuturor neînțelegerilor și susținerea bunei ordine în sinod, au cerut numirea unui comisar consistorial. După cum suntem informați, deputațiunea brașoveană a fost bine primită de autoritățile bisericesti din Sibiu, din partea cărora i-s'a promis trimiterea comisarului cerut.

— Sfințirea bisericii gr.-ort. rom. din comuna Racovița. O zi de mare însemnatate pentru creștinii gr.-ort. români din comuna Racovița a fost Duminecă din 28 Decembrie 1903 când s'a îndeplinit sfințirea bisericii din acea frunțase comună.

În numita ziua dimineață în zori primarul comunal a aranjat un banderiu de călăreți și trăsuri în ținută sărbătorească, care prin ger și prin nea a mers să aducă dela locuința Sa din Buziaș, în mod sărbătorec, pe P. On. D. protopresbiter Ioan Pepa.

Aceasta împrejurare a făcut o impresiune plăcută asupra tuturor și precum spun unii din banderiști: că intrând în Buziaș, s'a sculat orașul în urma lor.

Cu așa solemnitate și între bubuitul treascurilor, a intrat Pr. On. D. protopresbiter în comună. — Înaintea bisericii a fost așteptat de ministranți urmați de preotul V. Pirtea din Sinerșig îmbrăcat în odăjdii, apoi de mulțimea poporului de rând și de un frumos grup de inteligență, Domni și Dame precum și foarte numeroși vânători — împodobiiți la căciule cu verdeață și cu pușca în spate — fii de ai comunei Racovița — cari cu desteritatea soldatului au făcut onorurile în decursul liturgiei trăgând din pușcă nenumărate salve. La sosirea P. On. D. protopresbiter, părintele Avram Ciocoș din Vucova — ridicându-și glasul, l-a bineventat prin cuvinte alese și binesimțite, care au atins plăcut urechile și au pătruns inimile tuturor celor prezenți.

La rugăciunea amvonului s'a împărțit lumină la toți preoții și s'a făcut sântirea bisericii după ritul oriental stropindu-se cu aghiasmă, după care act P. On. D. protop. întorcându-se către popor, încungiurat de preoți a rostit cu voce înaltă o prea frumoasă și instructivă cuvîntare în care arată cu citate din S. scriptură a V. și N. testament, ce este biserica și cum trebuie să cerceteze creștinul biserica etc. storcând lacrimi din ochii multora. — Finind dl protop. părintele Avram Ciocoș din Vucova a rostit o cuvîntare succasă și în legătură foarte frumoasă și acomodată însemnătăți zilei mulțămînd tuturor celor-ce cu filerul lor a ajutat la înfrumșetarea bisericii și P. On. D. protop. care cu sântenie și demnitate deplină și-a împlinit înalta misiune și ne-a dat sfaturi înțelepte și adevărat părințesci tuturor preoților și creștinilor din biserică. Corul cântă „mulți ani“. S'a continuat S. liturghie sub decursul căreia toate cântările responsorice le-a cântat corul mixt condus de dl învățător Peia, care merită recunoștință mare din partea poporului — ceea-ce a accentuat-o foarte bine părintele Pirtea la finea concertului.

La masa comună a luat parte preoțiimea în corpore în frunte cu P. O. D. protop. apoi Pr. stimatele Dame: Maria Pepa, Aurelia și Ana Ciocoș, Helena Peia, dl Peia, Szabó comerciant ș. a. Acesta apoi altă masă s'a dat în casa parocului local V. Murariu și a fost împodobită cu mare sirguintă și gust fiind mâncările cu gust și foarte bine gătite, pentru-ce și pe aceasta cale aduc mare mulțămîntă Doamnei Murariu.

Presa României despre noi.

«Cronica» dela 13 Ianuarie scrie un articol care începe astfel:

Un eveniment de mare importanță s'a petrecut peste munți: Români de pretutindeni au hotărât să participe la alegerile ce vor avea loc în primă-vara viitoare.

„Tribuna Poporului“ care apare în Arad a lepădat ultimul cuvânt de la titlu său, păstrând numai pe acela de „Tribuna“ și în primul număr apărut sub acest titlu, publică un program de activitate, prin care arată, că se întorc cu toții la matcă.

Ear după acestea reproduce parte mare din articolul nostru dela Crăciun și termină urînd să se realizeze tot ce dorim.

Din străinătate.

Parlamentul francez. Paris, 14 Ianuarie. Senatul a ales din nou de president pe Tallières cu 219 voturi. A reales și pe cei patru vice-presidenți.

Paris, 14 Ianuarie. În ședința de azi a Camerei presidentul Brisson ocupă scaunul de president și rostește o vorbire scurtă, prin care își exprimă mulțumirea pentru-că a fost ales și cere spriginul Camerei, ca să poată asigura libertatea cuvântului. Brisson adaugă că datoria fiecărui cetățean din republică e ca să asigure Franței respectate și iubitoare de pace, condusă de puncte de vedere mai înalte, o stare bună și mai deamnă. În urma acestora s'a înaintat o interpelație în chestia expulșării deputatului dietal din Alsacia. Ministrul president Combes propune ca această propunere să se pertracteze în 22 ale lunii curente. Ribot doarește să se pertracteze imediat și zice că expulșarea a stîrnit în toată țeara un resens îndreptățit. Guvernul își procură informații, ca să confirme regulamentul. Oare dela cine? Dela prefectul sau dela alții? (Strigări vii de bravo în dreapta și în centru, neliniște în stînga).

Ministrul-president protestează cu hotărîre contra insinuărilor, că el și-ar cere informații în străinătate. (Exclamări de plăcere în stînga). Dacă careva partid s'a îndreptat spre străinătate, acesta n'a fost partidul lui. (Aprobări în stînga).

Ministrul president recomandă lui Ribot, să cetească ziarele republicei, în cari va găsi păreri lor referitoare la Delsor. Insistă pe lângă aceea ca interpelarea să se pertracteze în 22. Mai mulți deputați naționaliști apără sentimentele lui Delsor. la sfîrșit primesc propunerea ministrului president.

Primejdia moștenitorului de tron al Greciei. Se scrie din Atena: În zilele trecute moștenitorul de tron a fost amenințat de o foarte mare primejdie, în Eubola, pe linia Pireus-Aten-Colchis. Aceasta linie n'a fost pusă încă în circulație și încă nu s'au numit nici amplotiații necesari. Când trenul regal era la 20 kilometri de Atena, a sburat o piatră pe fereastra vagonului tocmai pe lângă capul moștenitorului de tron. Piatra era învâlită în hârtie și pe hârtie se putea citi

următoarele: *La ol 50lea kilometru vă așteaptă o mare primejdie! Păziți-vă!* Imediat a fost înștiințat conducătorul, care la al patruzeci-și-nouă-lea kilometru a oprit trenul. Au examinat cu atențiune linia și la al cincizecilea kilometru au observat că era surpat pământul. Moștenitorul de tron s'a coborît din tren și a mers pe jos mai departe, ear trenul a trecut încet pe linia primejdioasă. Mai târziu moștenitorul de tron s'a urcat în tren dar au continuat drumul cu înțeleală moderată. S'a dovedit mai târziu, că peatra a aruncat-o un lucrător, dar a voit să dea avis de primejdie conducătorului ear nu moștenitorului de tron. Lucrătorul a fost recompensat.

Călătoriile lui Alfons XIII. S'a spus că, cu începutul primă-verii anului 1904 regele Alfons al Spaniei va începe un lung voiaj pe la curțile europene. La vară va visita Parisul și Viena. Va fi însoțit de mama sa Maria Cristina, pe lângă care a stăruit împăratul Francisc Iosef de a aduce pe fiul ei în Austria.

De aceea, ambasadorul Spaniei în Austria Vella-Urratia e însărcinat să se ocupe de preparativele de recepțiune.

În acest moment d. Urratia e la Paris unde s'a întreținut mult timp asupra acestei călătorii cu colegul său marchisul del Mani, ambasador în Franța.

După ce se va întoarce de la Bruxelles, unde va sta puțin d. Villa-Urratia, și după ce va mai primi instrucțiuni de la curtea Spaniei, va da știrea acosta ca oficială.

Noua revoluție în Macedonia. Semnalul nouilor lupte în Macedonia pare a fi dat.

În ținutul Ochrida (Macedonia) s'au întâmplat mai multe ciocniri între bande și trupele turcești.

În aceste lupte au căzut 22 de comitagi, iar 40 au fost răniți.

Trupele turcești au pierdut 4 soldați. Boris Sarafoff, energicul șef al mișcării macedonene, călătorește actualmente în Italia.

Toate ziarle italiene se ocupă de ei și îi publică interviurile avute.

Sarafoff, declară categoric, că el nu crede în posibilitatea aplicării reformelor în Macedonia; el vrea autonomia acestei țări sub un control italo-franco-englez, și respinge intervenția austro rusă.

În acelaș timp, a declarat și aici ca și în țările pe unde a mai călătorit, că în primăvară va isbucni din nou revoluțiunea în Macedonia.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 3/16 Ianuarie 1904.

— **Alergare mare după voturi este în cerul Nădlacului.** S'a dus adică vestea — care pare a se confirma — că actualul deputat Kristóffy József va fi numit fișpan la Sătmar. Doritorii de a i lua loc, au și început să umble prin cerc. Și guvernul însă și kossuthiștii au hotărît să candideze pe niște șovinști notorici de intoleranți: guvernamentalii pe Návay, vicifșpan ear kossuthiștii pe Müllel Lajos, cel care zibuc atacă în presă pe Români.

Este o datorie de onoare ca Români și Slavaci din Nădlac să și dea mâna și să lupte pentru reușita unui candidat naționalist. Credem că așa se va și face!

— **Alegere.** La Nagy Károly făcându-se alaltăeri alegere, a reușit liberalul independent conte Károly György cu 1087 voturi contra lui Vasárg Zoltan, kossuthist, care a avut 1003 voturi.

— **Alegere.** Ni-se scrie: În călătoria mea prin părțile Panciovei am avut fericirea a fi de față la reconstituirea antistiei comunale din frumoasa comună românească *Vég-Szent-Mihály* întâmplată în 2 Ianuarie a c. Cu aceasta oca-

siune am fost martor ocular unei însuflețiri mari a poporului — cum rar se întâmplă — pentru judele Iosif Muntean, și cassarul comunal Panta Ardelean, alegându-i de nou cu unanimitate în înțelesul adevărat al cuvântului.

M'am informat despre cauza acestei însuflețiri și încrederi, și mi-s'a spus că ei au lucrat foarte mult pentru înflorirea și ridicarea stării finanțiare a comunei. Din nimic și din datorii, comuna politică dispune astăzi de un capital de peste 60.000 coroane elocată în casa de păstrare, s'a recăstăgat prin proces aproape 100 jugere și s'a mai cumpărat 30 jugere pământ pe scama comunei politice, în cât locuitorii sunt scutiți de orice arunc pentru susținerea comunei politice și a școalei cu 6 învățători etc.

— **Demisie.** Contele Teleky Sándor a demisionat din postul de secretar al biuroului Dietei. Se zice că dînsul va fi numit — fișpan.

— **DI Mohan,** fost responsabil pentru mai mulți redactori ai «Tribunei» din Sibiu ne scrie că și d-sa este abandonat, cum a fost regretatul Baltes, de cei cari ar trebui să-i poarte de grije, în primul loc de d. Silvestru Moldovan, salariatul sasului Marschall. D-l Mohan ne scrie că nici jumătate, din cât i se cuvine, nu i s'a dat. Să mai apelăm oare la d. «licuidator» Pauța?

— **„Fapta bună se laudă de sine“!** Ni-se scrie din Pecica: Cu ocaziunea linirii trimestrului I. al anului școlar 1903/4, elevete din clasele suparioare, sub conducerea harnicei învățătoare d-șoara Maria Crișan, au aranjat un examen semestral împreună cu serată care s'a ținut în ziua de 4 I. n. a. 1904 p. m. la orele 1/2—2. cu un program de tot bogat și frumos.

Erați pătruns de o bucurie, când auziați răspunsurile curagioase ale drăgălașelor fetițe și mai presus de toate cântările, cele frumoase, alese cu mult gust de d-șoara Crișan, care și de altădată ne-a încântat cu asemenea cântări frumoase, nici acum nu a întârziat a ne veseli inima, poeziile cari de altcum lungi, totuși au fost predate atât de frumos încât publicul a ramas încântat la auzul lor.

La finea examenului dl Ștefan Novac jude reg. pensionat și avocat, a ținut o frumoasă vorbire exprimându-și bucuria cea mare ce a simțit-o față de răspunsurile cele plăcute din partea elevete.

Apoi întorcându-și cătră vrednica de laudă d-șoara Maria Crișan i-a urat zile multe rugând pe bunul Dumnezeu ca în toate lucrurile sale cele bune să-i stea în ajutor.

Rugă și numărul public ca să-i ureze d-șoarei mulți ani fericiți de muncă și să o roage ca și de aici înainte să lucre cu acel zel și cu acea dragoste cu care a lucrat până acum.

— **Descoperiri noi de aur în Sânt-Miclăușul-mare.** Se știe că în anul 1799 s'au găsit multe obiecte de aur în St.-Miclăușul-mare, cari sub numele de „Tesaurul lui Attila“ au ajuns în muzeul imperial din Viena. Acum se știe că s'ar fi găsit din non și alte obiecte, ale căror urma s'a pierdut. Doi copii se jucau pe hotar și au văzut o comoară de aur în pământ. Au desgroptat lucrurile și au observat că de capătul lor mai atârna un obiect. A putut fi coif s'au coroană, căci copii știu numai atâta, că a fost o bucată mare de metal galben. Un țeran din Keglevicház a recunoscut, se vede, metalul și l-a cumpărat cu câți-va bani dela copii. De atunci s'a pierdut urma țeranului.

— **Generalul contra ministrului de rebel.** Ziarul „Le petit Journal“ din Paris scrie următoarele: Generalul Lucinier Gornulier, comandantul brigadelii din Nancy, care nu demult a fost penzionat, a scris o scrisoare ministrului de răboiu André, în care îl atacă vehement, deoarece ce nu l'a numit comandant de corp. Chemat înaintea judecătoriei, generalul Lucinier Gornulier nu a voit să se prezente. Consiliul de cercetare a adus cu majoritate de 3 voturi o hotărîre, care nu aprobă pen-

Paltoane femeesti

STERN M. A.

Magazinul
Piața-Andrássy
vis-a-vîs cu biserica Minorilor.

sionarea generalului. Faptul acesta a produs mare senzație. Foile naționaliste nu mai pot de bucurie.

— **Testamentul lui Herbert Spencer.** Se telegrafiază din Londra: Numai acum a ajuns în publicitate testamentul decedatului filosof Herbert Spencer. Testamentul e lung și se estinde pe trei caloare. Spencer își exprimă dorința ca lăsamântul să se folosească pentru continuarea opului său „Sociologia descriptivă“, care din lipsă de bani nu s'a putut termina încă; ca redactor recomandă pe Henric Fedder, secretarul clubului dela Ateneu. Pe David Duncan îl încredințează să-i termine biografia și în sfârșit dă îndrumări asupra arderei și înmormântării cadavrului său; zice ca la înmormântare să nu se facă nici un fel de ceremonii religioase și numai la două luni să îi se ridice monumentul.

— **Un gâde contra condamnării la moarte.** Deibler, spaima condamnaților la moarte din Franța, a fost atacat cu ocazia unei executări într'o foaie din partea profesorului Gustav Téry, care scria următoarele:

„Mă mir că în secolul al donă-zecilea se mai gădesc oameni atât de josnici, cari învață și profesază meseria de gâde“. Această declarație, l'a durut pe Deibler, fiind atins în ambiția de gâde și a dat publicității următoarea epistolă: „Mi-s'au trimis cei doi numeri din „Action“, în care domnul Téry mă atacă pe mine și pe colegii mei. Nu-mi dau silința să-l lămuresc pe domnul Téry, profesor de filosofie, că nu față de gâde ci față de condamnarea la moarte ar fi trebuit să ia poziție. Dacă n'ar fi pășit în mod ofensător, atunci desigur i-ași fi explicat că nu sunt prietenul condamnării la moarte. Dar trebuie să trăim, nu-i așa? Durere, dar domnul Téry a uitat că-mi datorește același respect, ca orî cărui funcționar de stat. El mi-a insultat funcțiunea, prin urmare îi voi cere satisfacție în fața legii.“

— **Un furt colosal în Ottakring.** Foile din Viena scriu că în Ottakring, un suburbiu al Vienei, s'a comis un furt mare. Cel păgubit e Georg Schweizer, privatier, dela care s'au furat hârtii de valoare de 178.000 coroane.

— **Marinoni.** Ziarele franceze ne anunță moartea d-lui Hippolyte Marinoni directorul celui mai popular ziar francez, a lui Petit Journal. Origina lui Marinoni e foarte modestă. Născut la 1822 la Sivry-Courty, departamentul Seine et Marne, unde tatăl său îndeplinea funcțiunea de sergent major de cavalerie. La începutul carierei sale Marinoni a învățat Mecanica și cum nu știa multă carte, urma cu multă sirguintă, cursurile de adulți ce se țineau séra în localitate. La vrăsta de 22 ani inventă prima sa mașină de gogit gogoșile de humbac Patronul său îl luă ca asociat. După câte-va luni de la această invenție, inventă o nouă mașină de făcut (îndoit) ziarele. La 26 ani, în colaborație cu patronul său, inventă prima mașină tipografică, plană, cu reacțiune și 4 cilindre. Scurt timp după aceea el deveni patron și-și consacră toată activitatea și imaginațiunea sa în scopul perfecționării mașinelor tipografice. În timpul războiului franco-prusian, el lucra cu mare activitate la stabilirea diferitelor piese necesare unei mașini rotative, pe care o desăvîrși în 1872. Marele ziarist francez Emile de Girardin, care dirigea pe atunci Le Petit Journal, profită cel întâi nu numai de mașina rotativă a lui Marinoni, dar și de sfaturile pe care acest om practic știu să i le dea. De atunci Marinoni, se consacră cu totul progresului lui Le Petit Journal, a cărui direcțiune s luă și al cărui succes nevisat de nimeni, el îl făcu. Cu toată situațiunea înaltă la care ajunsese, el nu uită modesta sa origină și nevoile cu cari se luptău întâi săi colegi și fondă prima casă de ajutor imediat la care contribuă într'un mod foarte larg. Presele sale, mai căpătară o frumoasă și specială întrebuintare în tipărirea biletelor de bancă, cu cari el furnisă toate băncile de emisiune între care și Banca Națională a României.

— **Mașină nouă.** Inginerul *Thornley* din Londra acum a cerut patentă pentru o mașină nouă cu aburi. Calitățile bune ale mașinei sunt că e foarte mică și totuș desvoaltă o putere de 15 cai deși consumă numai a opta parte din cărbunii ce să folosesc la mașinele de până acum. Mașina prezentată e abia de mărimea unei cutii. Deși va avea mărimea de jumătate a unei mașini de acum va desvolta o putere de două multe

sute de cai. *Thornley* vrea ca prin construirea unui astfel de mașini să se poată face drumul pe mare din Europa în America în trei zile.

— **Un esperient primejdios.** Se vestește din Berlin că în școala catolică din Scharlotenburg s'a întâmplat o nenorocire. Invățătorul Măximilian Neuman a făcut esperiențe în orele de fizică cu acid sulfuric și cu electricitate. Acidul sulfuric a luat foc dintr'o scintee electrică, și s'u ars grav 15 elevi împreună cu invățătorul.

— **Incontra emigrării.** Ministrul de interne austriac a trimis tuturor autorităților raporte tipărite despre stările actuale din America, pe care le arată—așa cum dealtfel și sunt — în culori foarte negre. Din aceste rapoarte reiese, că în anul 1904 nu va fi prilej priincios pentru emigrare. Multe fabrici și-au sistat activitatea. Mii de muncitori, tângesc fără lucru și iarăș cu miile se rentorc neavând de lucru. După statistica societăților de de vapoare la 1 Oct. 1903 până în 10 Noemvrie 240 0 de emigranți s'au reîntors în Europa.

— **Prezența de spirit.** Acum din incidentul catastrofel incendiului teatrului din Chicago, „Ost. Rundschau“ improspetează un caz interesant, care dovedește, ce mult poate ajuta prezența de spirit în așa nenorociri. S'ar putea zice că de cele mai multe-ori pierderea acestei prezențe este pricinuitoarea nenorocirilor. Pe la mijlocul secolului trecut un incendiu mare s'a declarat într'un teatru de vară din Moscova, făcut aproape întreg din scânduri. Un public imens era în teatru. De odată țipete și spaimă grozavă îi cuprinseseră pe toți la vederea, flăcărilor, cari incinșeră într'o clipită lemnul și draperiile. În momentul acesta contele Orlow care dispunea altfel și de o voce stentorică, se ridică în picioare scoate un revolver — care, mai târziu s'a știut că era neumplut, și strigă pe mulțimea care și pierduse capul, că împușcă îndată pe cine se mișcă din loc. De fapt panica s'a oprit. Orlow arăta ordine, în care putea să se deserteze și a succes nu numai a-i scăpa pe toți ci fiecare și-a putut lua și hainele din garderobă împreună cu Orlow care părăsise cel din urmă teatru întreg în flăcări. A nu-și perde capul, asta previne singur nenorocirea.

— **Zugrăvirea sf. bisericii gr.-ort. rom. din Borlova.** Încă la anul 1885 com. bis. Borlova, a zidit o biserică spațioasă din material solid, în valoare de 14.000 fl. având atunci un capital numai de 900 fl. S'au făcut apoi aruncuri a 1000 fl. și ceialaltă sumă s'a împrumutat dela bănci și singuratici, și în 6 ani toate datoriile s'a plătit pe nesimțite. Optsprezece ani poporul acesta de 1500 suflete, bun blând și aseultător de glas coducătorilor săi, desinteresați — ar gândi cineva că a dormi tot — dar în faptă nu! A înzestrat bis. cu'n mobilier elegant afară de material, în preț de 500 fl. cari afară de casa bis. prin dăruiri dela creștinii al III elopot, un lustru pompos, icoane 4, evanghelie 1, cruci de țargint china 2, steaguri 8, și prin colectare ornate preoțești, cărți etc.

Un gol totuși să simte în sf. biserică și anume: zugrăvirea, — dar cei chemați din fruntea poporului simpatisând și știind cât este el de însărcinat azi, așteptau până biserica singură va dispune de bani, sau ne va dăru Dumnezeu ani mai buni. — Auziam oamenii bătrâni vorbind, Dumnezeu știe când să va zugrăvi sf. biserică, că dînsa bani n'are, si oamenii or sărăcit, s'or îngreunat în datorii, nu pot plăti dările lor...

Acestea cuvinte să întipăriră în inimile celor chemați, luară sarcina conducerii asupra-le — sfătuiră poporul, că afară de zugrăvire, ar fi bine ca în locul tîmplei vechi să se facă altă sculptată din lemn, ceea-ce s'au și primit de sinodul parh. Alergară apoi în sus și în jos spre a afla o biserică de model — dar nu reușiră. În fine să informară și despre desteritatea penelului O. Domn Ioan Zaicu pictor academic din Zombolya care între domni pictori arătați conform concursului scris — dînsul ni-au surprins prin producerea tabloului „Cina cea de taină“. Comitetul parh. cu unanimitate i-au încredințat O. D-Sale zugrăvirea bisericii și a tîmplei cu prețul de 4200 cor. Care le-a și executat conform planului aprobat, cu singură mâna sa proprie.

Tîmpla s'au făcut prin Nestor Bosioc și fiul, sculptori buni din Berliște cu prețul de 1800

cor. Eară auritura tîmplei prin Eugen Spang din Timișoara cu 1200 cor. La alaltă 7200 kor. și biserica dispune numai de 1070 cor. 72 fl. Adresatu-ne-am și bătut-am la ușile celor cu stare ma bună, dar glasul nostru de puțin a fost ascultat.

Lucrările să începuseră, ratele de plătire vin după olaltă, ce era de făcut?!!

Intorsu-ne-am eară la talpa țerii la bietul plugari pe care din capul locului voim a nu-l împovăra cu nici un arunc spre acest scop.

Harnicul preot Elisei Dragalina prin invățături și sfaturi în și afară de biserică îndemnă poporul, ca de oare ce suntem avisați numai și numai la spriginul din comună, d-sa roagă pe credincioși ca fiecare cine voește, după puțința și starea sa să-și aleagă un tablou, pentru care apoi amăsorat specificării de spese să depună banii la epitropia bis. în termin până la anul nou 1904 v. și cuvântul trup s'au făcut.

Nu putem trece cu vederea, la acest loc, meritele și ostenelele prestate atât cu zidirea bisericii, cât și cu zugrăvirea a încă 2 persoane, Veteranului președinte Zaharie Ianoșel și neobositului invt. pens. Ioan Radoiu, de presinte primar, cari mână în mână lucrând — duc la bun sfârșit.

— **Extraordinar!** Cel mai efin și mai bun isvor de a se provedea cu tot felul — exclusiv prima calitate de bijuterii, articole de brilliant, tacămuri de argint în casete, precum și argint festiv și obiecte de donuri — prețuri strict solide, executare pomptă, *pe lângă garanță* la juvalierul nostru de bun renume *Weinberger Ferencz*, piața *Andrássy*, în edificiul Hotelului Central.

Atelier propriu de primul rang pentru reparatură. Telefon pentru oraș și comitat Nr. 439.

Cea mai nestricăcioasă cremă pentru înfrumșecarea tenului e crema de flori de liliac, un borcan costă 1 cor.

Pudră de flori de liliac 1 cutie 1 cor.

Săpun de flori de liliac bucata 70 fl.

Pasta Iuno 2 cor.

Pudra Iuno 2 cor.

— **Mijloc sigur contra durerilor de stomac, a sgărciturilor și a catarurilor de stomac, contra boalelor învechite de stomac și contra lipsei poștei de mâncare, pe urmă un mijloc sigur purgativ fără dureri: e ceaiul întăritor de stomac al farmacistului Kossuth. O cutie de probă 1 cor. 20 fl., o cutie de probă 2 cor.**

— **Contra guturaiului, tusei, răgușelei, flegmei și a afecțiunilor laringilor are un efect miraculos pastilele de pept Senega. Se pot găsi în farmacia „Verg-Maria“ alui Kossuth, în Arad, Piața Boross-Beni 150 (casa Dengl)**

— **Serviciu bun** facem onorațiilor nostri abonenti și cetitori că acum, în pragul marilor sărbători, îi facem atenți să-și provadă lipsele de vestminte bărbătești și pentru băeți, paltoane de iarnă și altele, din cel mai mare magazin de haine al Aradului, alui *Frank Leo*, pentru-că în acest magazin se pot căpăta hainele cele mai moderne, de croi și stofe engleze în prețuri extra ordinar de ieftine. Magazinul lui *Frank Leo* este pe piața *Andrássy* Nr. 9 vis-a-vis de noua biserică a minorității. Cine târguește, aici, economisează mulți bani.

PETRECERİ.

— **Corul vocal gr.-or. român din Ghilad** invită la reprezentațiunea musicalo-teatrală declamatorică împreună cu dans, ce se va aranja sub pretectoratul Mult St. Doamne Florica Breban, Marți în 6/19 Ianuarie 1904 (ziua de Bobotează) în sala școalei conf. gr.-or. române de băeți.

— **Primim invitare la producțiunea teatrală** ce se va aranja din partea Reuniunii meseriașilor și neguțătorilor din Poeana la 6/19 Ianuarie 1904 în edificiul școalei ceii nouă. Începutul la 7 ore seara. După producțiune urmează joc. Prețul de intrare: de persoană 1 coroană, de familie a 3 persoane 2 coroane. Venitul curat e destinat fondului reuniunii. Poeana, în Ianuarie 1904. *Comitetul arangiator.* Suprasolviri și oferte marimoase se primesc cu mulțămită și se vor cuita publice.

— Corpul învățătoresc dela școala gr. or. din Seliște are onorul a invita la producțiunea care o va aranja cu elevii școlii la 6/19 Ianuarie 1904, în sala festivă a școlii. Prețurile de intrare: Loge 5 cor., loc. I. 2 cor., loc II. 1 cor., loc de stat 60 fil. Venitul curat e destinat fondului bibliotecii școlare.

PARTEA LITERARA.

POESIE.

De. I. Kerner.

Poesia e... durere,
Cântecul adevărat
Numai inimile care
Sunt sdrobite, l'au cântat.

Dar sublima poezie
N'are rim, n'are cuvânt,
Mută 'n inima suprinsă
Tremură ca-un chin sfânt.
M. Cunțan.

Când soarele apune.

Ș'a îngropat în noapte măritul soare fața
Și neagră ear se'ntinde de-asupra lumii ceața
Să-mi ridă înc'odată al ceriului stăpân:
Cu ochii-nchiși lumina încerc s'o mai răfin.

Și — parcă-i ziuă iarăși. E un minut în care
De-nou iubirea stînsă prin amintiri răsare.
Doar nu-i decât vibrarea ce ochii mi-o resfrâng,
Când soarele apune și razele se sting

Și când de nou privirea deschide oprita-i cale,
Atât e de adâncă a-ntunecimii jale!
Plâng stelele de asupra ș'apoi de-arândul mor.
Schinteii strălucitoare a focului de-amor...

În dar încearcă luna să 'nghită neagra ceață,
Căci zilei adormite nu-i poate da vieță!
Căldură și putere nu-i în luminaei!
E cași amintire — în urma dragostei.

Dar mi-e atât de scumpă aceasta amintire!
A nopții mângăere, tu blândă strălucire,
Ce gândurile mele azi ear le-îndulcești,
Fii binecuvîntată pe cer când te ivești!

Căci de s'a stîns căldura din ziua cea frumoasă,
Privind a ceriurilor zimbire drăgostoasă:
Mă simt atins de focul aceluși soare sfânt
Ce mi-a 'ndulcit viața o clipă pe pămînt!

Cu razele senine în suflet ear învie
Văpaia luminoasă cu dulcea bucurie.
E o vibrare numai, ce ochii mi-o resfrâng,
Când soarele apune și razele se sting.
Arad, 1904.

Alexandru Aciu

In lună.

— Idilă românească de Carmen Sylva —

VI.

Astă-noapte zăceam în iarbă și dormeam
sub un pom și caprele se aflau în jurul meu și
epurașul pe peptul meu, și atunci simții că cine-
va se apropia încet peste iarbă și a pus ceva
lângă epuraș pe peptul meu și apoi s'a depărtat
cu pași incetșori și când m'am deșteptat pe
peptul meu se aflau flori, frumoase: Nu mă uita
și fragi—un buchet foarte draguț. Cum a ajuns
aici n'aș fi știut dacă n'aș fi văzut în nisipul de
la țerm, pași de opinci, de la unul care a tre-
buit să treacă prin apă. Am pus la briu buche-
tul și ținu o fragă între buze pentru ca să po-
ată vedea că m'a bucurat foarte mult. Dar inima
mea era plină de temere că Soare a trecut prin
apă. Aceasta este destul de adâncă tocmai acolo
unde trăim noi și nici un vad nu este aici. Tre-
bue că s'a scufundat în apă până la briu și așa
de ud noaptea si în amurgul dimineții! Dacă va

fi apucat de friguri? Am împreunat mâinile și
l'am privit, el însă ridea și se scutura ca un că-
ine plouat și-mi arăta că este cu totul cald și
uscăt.

El mă are drag—căci altmintrelea n'ar fi
trecut noaptea riul pentru că să-mi aducă un
buket de flori. — Ah! s'ermana Eveanghelu are
totuși pe unul-căruia îi este dragă și ce fel de om
— el este mai frumos de cât toți ceil'alți, mai
indemânat și mai sfânt—de oare-ce el lucre-
ază pentru biserică.

Eū mă rog pentru el în toate zilele. Dar nu
știu dacă rugăciunea mea îi ajută, căci eū sunt
nimenea, — sunt numai o copilă din flori. —
Dacă aș avea o mamă mi-ar spune că pot să
vêd pe Soare și să-l am drag — dar florile v'ed
și soarele și-l aū drag. Pentru mine Soare este
soarele. Și pe el îl chiamă tot așa și această
însemnează mult, că se numește Soare.

VII.

Lunca cântă, lunca este atât de vioaie, ea
și când ar voi să vorbească și ea. Lunca-are o
sută de ochi. Fie-care fag are o voce și zice:
„Evanghelu! Cum îți este!“ — Fie-care stejar
mă amenință cu degetul și zice; „Evanghelu! La
ce te gândești? — Fiecare castan tremură cu
frunzele sale mari și zice: „Evanghelu! Te v'ed!
Știi la ceea-ce te gândești! — Dar riul — riul
are sute de voci, șoptitoare și tari, rezezi, și
line, plăcute și rele — riul tot d'a-una a vorbit
cu mine, în locul tatei și al mamei, când mi-a
fost atât de dor de mama — oare am trecut eū
pe lângă mama mea? Ea s'a uitat oare la mine și
s'o fi gândit: Aceasta este copila mea! Oare s'a
gândit: Aș vrea bucuroș să desmierd această co-
pilă? Sau este deja de mult moartă și vorbește
în riū cu mine și între arbori, între flori, de
oare-ce eū sunt numită copilă din flori, — So-
are m'a privit azi lung, de oare-ce căutătura lui
Soare orbește ochii. Se părea ca și când pri-
vește adevăratul soare. — Aici nu mă ajută nici
o umbră, când Soare mă privește în ochi —
atunci sunt orbită — este bine că am gene atât
de lungi, cari fac umbră ochilor, căci altminte-
lea ar arde de privirea și profundă și luminoasă
și se părea ca și când el ar rosti vorbe — se
părea ca și când ar fi trebuit să răspund — atât
de ciudat ce ar zice mama dacă aș putea s'o întreb,
ce este aceea-ce orbește atât de mult, și ce este
aceea-ce tremură așa de tare în inimă, și ce este
aceea-ce răspund ochii, chiar dacă ei nu voesc
— ci trebuie să dea răspuns!

(Va urma)

TEATRUL DIN ARAD.

Reportoriu săptămânal.

Sâmbătă: „Hoffmann mesei“ operetă.
Duminică: dup'ameaz; „Csókon szerzet
völegény,“ comedie; seara „Hoffmann mesei“
operetă.

ULTIME ȘTIRI.

Neînțelegeri între kossuthiști. Bpsta, 15 Ianuarie. În urma unui articol scris de Lengyel Zoltán în „Független Magyarországn“, o mare neînțelegere a izbucnit între kossuthiști. Mai mulți inși au declarat că nu mai sufer ca Lengyel să atace partidul și să dicteze cum să lupte. Mai tare e n'căjît Iusth, care a și declarat că ori el ori Lengyel trebuie să iasă din partid.

Divorț senzațional. Budapesta, 16 Ian. Toate ziarele aduc știrea, că Filip, ducele de Orleans, ginerele arhiducelui Iosif, divorțează de soța sa, arhiducesa Maria Dorothea. Causa pentru care divorțează este că n'are cu nevasta copil. Se spune pe de altă parte că divorțul l'ar fi intentat arhiducesa din cauza vieții ușurate ce duce soțul său. Sfântul Scaun ar fi dat deja învoirea la acest divorț.

Răsboiul inevitabil. Petersburg, 16 Ian. Nota guvernului japonez a ajuns să fie cunoscută în public. Ea a priel-nuit adevărată consternație în cercu-rile unde se dorea menținerea păcii.

Guvernul japonez nu este adică de loc mulțumit cu concesiile ce Rusia s'ar fi declarat gata a le face pentru evitarea răsboiului. Ceea-ce însem-nează că răsboiul este inevitabil. De fapt Japonezii și fac cele mai largi preparative și au declarat că nu mai așteaptă ei vor începe ostilitățile.

Țarul și alții cari doresc pacea tot mai lucrează însă pentru aplana-rea conflictului.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte Budapesta.

Mărfuri:

Cursul din 15 Ianuarie 1904

per 50 chile

1904 grâu de Aprilie	— — — —	7.82—7.83
„ s'ecară	„ — — — —	6.59—6.60
„ ovės	„ — — — —	5.48—5.79
„ porumb de Maiu	— — — —	5.13—5.24
„ grâu nou de toamnă	— — — —	7.63—7.64

Cursul pieței din Timișoara

— 14 Ianuarie —

Grâu: 75 chlgr. prețul per mm.	—	7.05—7.10
„ 76 „ „ „ „	—	7.15—7.20
„ 77 „ „ „ „	—	7.25—7.30
S'ecara — — — — —	—	5.75—5.80
Orz — — — — —	—	5.10—5.20
Ovės — — — — —	—	4.75—4.80
Ovės ciuruit — — — — —	—	5.00—5.10
Porumb nou — — — — —	—	4.55—6.00

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

O mașină de trierat cu putere de 8
cai, prețul 7000 cor.

la Knéz.

Cira Rotar.

1—2.

Mare economie de bani. — Magazin
cu totul nou.

Telefon Nr. 536.

R'ecomand bărbune cu flacără bună,
care arde cenușă, 100 chlgr. I. cărbuni (ne-
gri) de Körösvölgy 2 cor. 6. fil. 100 chlgr.
II. cărbuni (bruni) de Körösvölgy 2 cor.
4 fil. 100 chlgr. I. cărbuni mărunți de Kö-
rösvölgy, pentru fabrici eventual pentru
amestec pentru faurii 2 cor. 20 fil.

La 1000 chlgr cu 20 fil. mai ieftin. La
cumpărări cu vagonul prețuri speciale 100
chlgr cărbune de stejar transportat în saci
4 Cor. 20 fil.

200 chlgr. cărbune de stejar, în pa-
chete, comersanților 5 Cor. 80 fil.

100 chlgr. lemne de stejar, firezate,
eventual tăiate transportate lălcasă 1 Cor. 80
fil. Transportat la locuința 50 chlgr. în saci.
Pentru transportare cer jumătate de zi. Ma-
gasinul de cărbuni Körösvölgyi.

Strada Halász Nr. 28

Nrul telefonului 535.

Nr. 104

1—25

mijlocește pe seama

comersanților de sine stătători,
meseriașilor

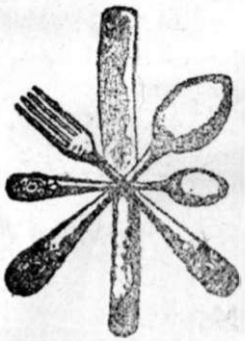
mai departe

funcționarilor și învățătorilor rurali.

Agentul Gáspár Soma în Arad Bocskai tér 3.
În scrisori să se pună și marcă pentru răspuns

Editor și redactor responsabil: Ioan Russu-Șirlianu.

Un bilanț de economie CASNICA.

In prețuri uimitor de ieftine răspândesc în toate părțile din magazinul meu prea încărcat

61 6-12

obiectele mele de argint mexican de renume universal prin eselența lor, și anume:

6 buc.	cuțite de masă argint mexican
6	furculițe „ „ „
6	lingure „ „ „
12	lingurițe „ „ „
6	cuțite de dessert „ „ „
6	furculițe de dessert „ „ „
1	lingură mare de supă, „ „
1	lingură „ de lapte „ „
2	sfeșnice elegante de masă pentru salon

46 BUC. laolaltă numai 6 FL. 50 CRUCERI.

Fie-care cumpărător primește pe lângă acestea drept remunerație pe lângă garanția un cântar casnic pentru greutate de 12½ chilo — gratuit. Argintul de mexican este un metal alb pentru acărui durabilitate primește asupra mea garanția pentru 25 ani. Se trimite în urma trimiterii banilor ori la cerere prin rambursă din magazinul din Europa.

Casa centrală de circulație Denkes József, Budapesta VII. Hernád 54.

SFETNIC JURIDIC

(Auto-advocat) carte folositoare pentru orî cine, pentru-că cu ajutorul ei afacerile sale de caracter juridic și judecătorec, fără spese și fără avocat singur și le poate apăra. Mai de 30 de feluri de legi, îndeosebi legi, de contribuție, căsătorie, legea comercială, lege despre pregătirile industrișilor, lege industrială, lege despre intruniri publice, noua lege despre emigrări și despre pașapoarte. Se poate comanda pentru 4 coroane la Casa centrală d. comericiu. I. Denker (Denker József központi áruház) Budapesta, VII, strada Hernard Nr. 54.

Pentru 5 cor.

trimit 4½ chile (vre-o 50 buc.) — puțin deteriorat

sapun de lux

extra-ordinar de fin de roze, de lapte, de liliie, de rezedă jazmin, vioarele. Se trimite trimițându-se banii înainte ori la cerere cu rambursă

I. Denker str. Hernard 54.

Carte de afaceri pentru industriași!

(Iparosok üzleti könyve) sub acest titlu a apărut o carte folositoare. Nu e op serie, ci registru coreșpunzător scopurilor meseriașului. Calculele se explică ele pe sine și prin urmare fie-care industriaș, dacă nici n'a învățat contabilitatea, o poate ușa în trebuința.

Cartea conține 2 feluri de registre, comande, muncă predată calfelor și socoteala personalului, unifică deci în sine tot ceea ce pentru meseriaș e nevoie să poarte în evidență. Se poate comanda prin asemnat, legată, în preț de 4 cor.

Casa centrală de comericiu Denker József Budapesta, VII, Hernád Nr. 54.

Imprumuturi de bani pe amortisare

mijlocese pe lângă condițiile cele mai avantajoase, pe moșii și case în orașe cu 4%, 4,5 și 5% și amortisare de

20, 25, 30, 50 de ani,

adecă în camătă e socotită atât camătă cât și amortisarea din capital.

Principiul meu e îndeșulirea M. On. public, care vrea să facă imprumuturi ipotecare.

Imprumuturile se plătesc în bani gata, scrisorile ipotecare se plătesc cu valoarea lor nominală. Spese prealabile nu sunt, tacsele mi le socotesc ulterior.

Pentru deslușiri mai detaiate a se adresa la

HERZOG SÁNDOR

Arad, strada Weitzer-János Nr. 15, ușa 7.

Stofe moderne

pentru toamnă și iarnă

e în interesul damelor să-și cumpere numai după ce a văzut

Noutățile moderne

din prăvălia mea, a căror prețuri

fără

CONCURENȚĂ

Cumpărări

avantajoase.

Stofe de Cybelin, . lățime 120 cm.

„ lucii pentru dame „ 120 „

„ țesătura noduroasa „ 120 „

„ late, negre și colorii „ 140 „

CATIFEA

pentru spălat,

modele admirabile.

Flanel francez și

barchet p. spălat.

91 10-

Prăvălia de mode alui

SINGER

SÁNDOR

(Casa Fischer Eliz).

In provință trimitem

mustre gratuit.

„CASSA DE PĂSTRARE“, societate pe acții în Sasca-montană.

CONVOCARE.

P. T. domni acționari ai «CASSEI DE PĂSTRARE» societate pe acții în Sasca-montană se convoacă la a

VIII-a adunare generală ordinară

care se va ține în Sasca-montană Luni în 15 Februarie 1904 st. n. la 2 oare d. a., în localul institutului.

Obiectele de pertractare:

1. Raportul direcțiunii și subșternerea bilanțului.
2. Raportul inspecțiunii.
3. Stabilirea bilanțului, împărțirea profitului curat, votarea absolutoriului pentru direcțiune și inspecțiune.
4. Alegerea inspecțiunii. (§. 41 din statute.)
5. Decidere asupra salarisării funcționarilor.
6. Esmiterea alor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal.

Se atrage atențiunea domnilor acționari, cum că bilanțul censurat și aprobat de către inspecțiune, este pus spre vederea publică din partea direcțiunii în cancelaria institutului. (§. 47 alinea 3 din statute.)

Din ședința consiliului comun ținută în 16 Ianuarie 1903.

DIRECȚIUNEA.

Active.	Contul bilanțului.	Pasive.	
	Coroane	Coroane	
Cassa în număr	3,290.74	Capital de acții	150,000.—
Escompt de cambii	278,001.—	Fond de rezervă	17,121.64
Imprumut hipotecar	157,294.—	Fond de garanță	3,084.66
Credite cambiale cu acoperire hipotecară	56,597.—	Depuneri spre fructificare	217,808.45
Mobiliar	2,007.—	Reescompt	92,007.—
după amortisare de	207.—	Cauțiune	2,000.—
Casa institutului Nr. 360	6,350.—	Dividendă neridicată	27.83
după amortisare de	350.—	Interese transitoare	2,306.71
Spese de protest	20.39	Profit curat	18,863.82
Diverse conturi debitoare	216.98		
	503,220.11		503,220.11

Debit.	Contul Profit și Perdere.	Credit.	
	Coroane	Coroane	
Interese:		Interese:	
după depuneri spre fructificare capitalisate	10,474.36	dela escompt	24,359.90
după depuneri ridicate	828.95	dela imprumut hipotecar	10,072.30
de reescompt	4,990.97	dela credite camb. cu acoperire hipotecară	3,886.26
	15,294.28	de intrziere	597.68
Contribuțiune:			38,916.14
după interese de depuneri capitalisate	1,047.45	Provisiune	4,275.52
după interese de depuneri ridicate	82.87	Tacsă de înscriere	148.40
erarială și comunală	2,661.48	Chirie	93.24
	3,791.80	Tipărituri	215.78
Competință de timbru	125.09	Porto	7.60
Amortisare:			
dela mobilier	207.—		
dela casa institutului	350.—		
	557.—		
Spese de manipulare	274.14		
Salare	3,694.05		
Anonț	56.50		
Profit curat	18,863.82		
	43,656.68		43,656.68

Sasca-montană, la 31 Decembrie 1903.

Dr. Alesandru Coca m. p.,
director executiv.

Emanuel R. Barabașiu m. p.,
contabil. 105 1—1

Direcțiunea:

J. Chirilă m. p. S. Vișian m. p. Sofronie Avramescu m. p. N. Mircea m. p. M. Jucu m. p.

Conturile prezente confruntându-se cu registrele principale și auxiliare, s'au aflat exacte.

Inspecțiunea:

Pavel Brinzei m. p. Pavel Vișian m. p. Pavel Corcau m. p. Teodor Jleaua m. p. Antonie Zaharie m. p. Ioan Grosșan m. p.